

EXAMENTRAINING VWO ENGELS

2026

Drs. H.G.A. Honders

Drs. L.L. Jongejans

Drs. J.H.F. Budding-Derks

Drs. S. van Haaren-van der Ster

L & M
educatief

© Uitgeverij L & M Educatief - Zeist, 2025

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door middel van fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uitleen en/of verhuur met het oogmerk economisch of commercieel voordeel te behalen, is verboden, tenzij hiervoor voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever is verkregen.

Internet heeft een rol gespeeld bij de samenstelling van deze uitgave. Wij hebben daarbij getracht alleen gebruik te maken van rechtenvrij materiaal. Mocht u desondanks van mening zijn dat inbreuk is gemaakt op bij u berustende rechten, dan verzoeken wij u hierover contact met ons op te nemen binnen drie maanden na verschijning van deze uitgave.

Contactgegevens: Uitgeverij L & M Educatief, Slotlaan 210-C, 3701 GT Zeist (redactie), Slotlaan 201, 3701 GD Zeist; e-mailadres: info@examentrainingen.nl; website: www.examentrainingen.nl

Examentraining vwo Engels 2026

INHOUD	pagina
Woord vooraf	4
Stappenplannen voor het maken van tweede fase-examens	6
De stappenplannen toegepast	10
Eindexamen havo ('instapexamen')	28
Eindexamen vwo 2023	61
Herexamen vwo 2023	92
Eindexamen vwo 2024	123
Herexamen vwo 2024	149
Eindexamen vwo 2025 (zonder uitwerkingen)	175
Herexamen vwo 2025 (zonder uitwerkingen)	211
Uitwerkingen eindexamen havo ('instapexamen')	238
Uitwerkingen eindexamen vwo 2023	247
Uitwerkingen herexamen vwo 2023	257
Uitwerkingen eindexamen vwo 2024	266
Uitwerkingen herexamen vwo 2024	275
Veelgebruikte formuleringen in meerkeuzevragen	286
Structuurwoorden	290
Scoresleutels	294

Woord vooraf

Met de komst van de tweede fase is behoefte ontstaan aan examentrainingen waarmee leerlingen zich zelfstandig en efficiënt op hun examen kunnen voorbereiden. Met dit als uitgangspunt is deze examentraining samengesteld.

Opzet

In deze examentraining treft u de aan:

- 1) De meest recente vwo-examens en – als ‘instapoefening’ – een compleet havo-examen, de meeste voorzien van uitwerkingen in het Nederlands, waarbij alle alternatieven – goed en fout – zijn uitgewerkt. ‘Van je fouten leer je’ is een gezegde en wij denken dat dit van toepassing is op deze vorm van uitleg.
- 2) Vocabulaire (‘Woordkennis’), aangeboden in overzichtelijke rijtjes met vertaling. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen woorden die vaak en die weinig voorkomen.
- 3) Stappenplannen voor het maken van alle soorten examenvragen, uitgewerkt aan de hand van voorbeelden.
- 4) Overzichten met formuleringen en structuurwoorden die vaak in meerkeuzevragen voorkomen, gerangschikt naar soort.
- 5) Twee examens zonder woordenlijsten en uitwerkingen: de eind- en herexamens van 2025.

Verantwoording

- ad 1) Deze examens kunnen door de leerling worden gemaakt en aan de hand van de uitleg geheel zelfstandig worden doorgewerkt, waarbij het boek de rol van de docent(e) grotendeels overneemt.
Voordelen zijn:
- de leerling kan bij het controleren van zijn/haar werk de aandacht richten op de door hem/haar gemaakte fouten, hetgeen bij een klassikale bespreking minder goed mogelijk is;
 - de leerling die tussen verschillende alternatieven twijfelt kan per antwoord nog eens nalezen waarom de verschillende antwoorden goed of fout zijn;
 - de docent(e) kan tijd overhouden voor extra begeleiding van zwakke leerlingen of voor het behandelen van andere stof.

Om leesstrategieën te leren is het goed eerst te oefenen met een niet te moeilijk examen. Daarom is ook een compleet havo-examen opgenomen.

Nieuw is de vermelding van de moeilijkheidsgraad van elk eindexamen, zowel per tekst als per vraag.

- ad 2) Het vocabulaire bij de uitgewerkte examens kan worden geleerd als aanvulling op een idioomboek. Hoe meer woorden bekend zijn, des te minder sprake er is van ‘paniekvoetbal’. Het aangebrachte onderscheid tussen belangrijk en minder belangrijk (gecursiveerd) idioom is daarbij een nuttig hulpmiddel.
- ad 3) De stappenplannen brengen structuur aan in het maken van examenvragen. Elke stap wordt toegelicht aan de hand van voorbeeldteksten en -vragen.
- ad 4) Deze handige overzichten helpen de leerling vraagsoorten te herkennen om zo vragen beter te beantwoorden en geven inzicht in de opbouw van een tekst. Het idioom uit de meerkeuzevragen kan worden geleerd. Het biedt de leerling al enig houvast, omdat de vraag dan in elk geval duidelijk is.
- ad 5) Deze examens komen tegemoet aan de behoefte aan examenteksten waarbij geen hulp beschikbaar is. De teksten kunnen ook voor toetsing worden gebruikt.

Wij wensen alle kandidaten veel succes met het eindexamen, en hopen met deze examentraining daarvoor een goede bijdrage geleverd te hebben.

We houden ons aanbevolen voor opmerkingen die tot verbetering van deze uitgave kunnen leiden en staan open voor opbouwende kritiek op onze werkwijze.

Zeist, zomer 2025,
De auteurs

Tekst 9

The future of diversity

adapted from an article by Andray Domise

Audray Domise

- 1 LAST SUMMER, a friend of mine, a personal trainer whose success on Instagram has landed him magazine coverage, stopped by a juice bar in a leafy midtown Toronto neighbourhood. An ardent vegan, he'd gone there before to sample its wide selection of cold-pressed, organic juices. When
5 he stepped through the doors, though, the woman who worked there greeted him with "you are the delivery man from Uber Eats?" My friend doesn't believe she was intentional in her racism; he didn't take his story to social media or demand an apology from the shop's management. But he did mention his experience where he knew he would be understood:
10 his Black social circles.
- 2 In our polarized times, openly sharing our own lived realities often triggers a backlash from those who would rather shout us into silence than listen. Wading into the grey areas of race and racism can easily harm us. And in the face of white people's profound desire not to be seen as they are,
15 there is no future for a truly collective 'dialogue on race.' We have the dialogue within Black communities, and we often do with other communities of colour as well. But when it comes to white folks, 29
- 3 Consider recent instances when Black people in public positions have called out racism and have themselves become targets for condemnation,
20 shifting focus away from the behaviour they've pointed out. After CTV host Marci Ien published an article in *The Globe and Mail* about her repeated traffic stops by Toronto police (a phenomenon sometimes known as 'driving while Black'), Staff Superintendent Mario Di Tommaso tweeted that Ien's race "was not visible" on a video of one of the stops. Several
25 high-ranking current and former officers called Ien's credibility into question; one even brought up a 2005 interview in which she confessed she "likes speed sometimes." This came from a group of public-service employees who've remained mostly quiet about a member of the force who allegedly beat a Black youth so severely his left eye needed to be
30 removed and another who allegedly interfered with the investigation of that beating. It was odd to see them suddenly find a voice unanimous and strong enough to teach a Black woman a lesson on the propriety of publicly discussing institutional racism.

- 4 This is also a lesson that Conservative MP Maxime Bernier attempted to
 35 teach two Black MPs, after the 2018 federal budget was announced.
 Immigration minister Ahmed Hussen said the budget (which includes
 \$19 million in funding to support programs for Black youth) was historic for
 'racialized Canadians,' to which Bernier replied, "I thought the ultimate
 goal of fighting discrimination was to create a colour-blind society....
 40 What's the purpose of this awful jargon?" A Liberal parliamentary
 secretary, Celina Caesar-Chavannes, chimed in, circulating an article
 explaining the soft bigotry of the 'colour-blind' ideal, and further suggested
 Bernier check his privilege and "be quiet." Bernier rejected her
 subsequent apology for her tone and sent an email blast to supporters,
 45 saying that granting "different rights and privileges to different groups"
 would only serve to "balkanize society." Two prominent Black Canadians,
 who have had far more lived experience than Bernier with the ugly
 realities of racism, needed to be taught a public lesson.
- 5 It's in these quotidian events, when racialized people who speak up about
 50 racism will most often be punished for pointing it out while the original
 infraction goes unresolved, that the 'dialogue' on race with white people
 terminates. Because engaging in that conversation too often demands we
 believe that racism is present in a neo-Nazi rally but absent when a white
 member of Parliament lectures two Black members on the linguistics of
 55 race.
- 6 And it's why my friend didn't respond to the indignity of being treated as
 the help when he went to the juice bar but then told his Black friends
 about it. The risk of triggering white racial anxiety — the kind that's likely to
 see him punished for speaking up — can be hardly worth the effort. 34
 60 white folks are prepared to sit in the uncomfortable awareness of their
 prejudices, nothing will change. The dialogue is happening, but its future
 cannot depend on those who aren't ready or willing to participate.

thewalrus.ca, 2019

'a personal trainer whose success on Instagram has landed him magazine
 coverage' (paragraph 1)

- 1p 28 What is the function of this remark?
 Andray Domise wants to make clear that his friend
 A fits the profile of a hipster venue regular perfectly.
 B had been the topic of negative attention before.
 C had trouble finding an audience for his account.
 D wears a gym outfit to stress his professionalism.

- 1p 29 Which of the following sentences fits the gap in paragraph 2?
A the debate seems to lack transparency
B the discussion reaches a dead end
C the issue takes on a new meaning
D the mainstream media have a field day
- 1p 30 How does Andray Domise present the behaviour of 'a group of public-service employees' (paragraph 3)?
A as conscientious
B as discreet
C as hypocritical
D as irrational
E as quick-tempered

- 1p 31 Which of the following becomes clear about Maxime Bernier in paragraph 4?
A He believes education can help eradicate racist tendencies.
B He is an activist who organises rallies against the government.
C He is an opponent of positive discrimination policies.
D He is convinced that there is no such thing as police brutality.
E He thinks that society suffers from systemic racial bias.

'racialized people who speak up about racism will most often be punished for pointing it out' (alinea 5)

- 1p 32 In welke zin in de tekst is dit mechanisme **voor het eerst** genoemd? Citeer de eerste twee woorden van deze zin.

'people who speak up about racism will most often be punished for pointing it out while the original infraction goes unresolved' (alinea 5)

- 2p 33 Geef aan of de volgende citaten voorbeelden zijn van een 'original infraction'.
Noteer 'wel' of 'niet' achter elk nummer op het antwoordblad.
1 'demand an apology from the shop's management' (alinea 1)
2 'openly sharing our own lived realities' (alinea 2)
3 'repeated traffic stops by Toronto police' (alinea 3)
4 'circulating an article explaining the soft bigotry of the 'colour-blind' ideal' (alinea 4)

- 1p 34 Which of the following fits the gap in paragraph 6?
A Once
B Since
C Though
D Until

👁 Eye opener bij tekst 9

Voor een goed begrip van deze tekst volgt hieronder een korte inleiding in het Nederlands.

Misstanden worden nogal eens aan het licht gebracht door zogenaamde klokkenluiders. Een klokkenluider steekt daarbij altijd zijn nek uit, want de reactie van betrokkenen kan vervelende persoonlijke gevolgen hebben voor de melder. Al helemaal wanneer via de media het hele land zich ermee gaat bemoeien.

Deze tekst gaat specifiek over mensen van kleur. Ze hebben racisme ondervonden en deden daarvan melding. Hun huidskleur was voor blanken aanleiding om bewust of onbewust op hen neer te kijken. Na de melding werd er vanuit de betrokken blanke groepering van alles in stelling gebracht om maar aan te tonen dat het niks met racisme te maken had. Of dat er op de klokkenluider(s) ook wel het een en ander aan te merken viel. Wat in deze situaties vaak negatief meespeelt is dat het blanke kamp blind is voor zijn bevoorrechte maatschappelijke positie.

De conclusie van de auteur zal niemand verwonderen: een dergelijke opstelling van de bevoorrechte witte klasse is een ernstige belemmering voor een constructieve dialoog over diversiteit.

Woordkennis bij tekst 9

In de woordenlijsten is onderscheid gemaakt tussen belangrijke woorden waarvan het nuttig is ze te kennen, en minder belangrijke woorden. De laatste zijn gecursiveerd.

Oefening

Bedek de linkerkolom. Zoek in de tekst de vertalingen van de woorden in de rechterkolom.

2	magazine coverage	verslag(geving) in tijdschrift(en)
3	ardent	vurig, fanatiek
11	polarized	gepolariseerd, (extreem) verdeeld
12	backlash	tegenreactie, weerstand, verzet
13	to wade into	(hier:) zich mengen in
25	current and former credibility	huidige en voormalige geloofwaardigheid
27	public service	openbare dienstverlening (hier: de politie)
29	allegedly	naar wordt beweerd, zoals verluidt
32	propriety	gepastheid, fatsoenlijkheid
35	federal budget	federale begroting
41	to chime in	je stem laten horen, reageren
42	bigotry	onverdraagzaamheid
43	'check your privilege'	'besef hoe bevoorrecht je bent' (bijv. als man, blanke, welgestelde, enz.)

44	subsequent <i>email blast</i>	daaropvolgende <i>spam, email verstuurd aan een grote groep ontvangers die er niet om hebben gevraagd</i>
46	<i>to balkanize</i>	<i>in kleine (elkaar vijandige) groepen opsplitsen, balkaniseren</i>
49	<i>quotidian</i>	<i>alledaags, doodgewoon</i>
51	infraction	inbreuk, aantasting, schending
53	rally	bijeenkomst
56	indignity	vernedering, kleinering
58	<i>racial anxiety</i>	<i>verhoogde gevoelens van stress en onbehagen als gevolg van omgang met vertegenwoordigers van een ander ras</i>

Tekst 10

The following text is the beginning of Darke, a novel written by Rick Gekoski and first published in 2017.

I wasn't sure of the right word. Builder? Odd-job man? Repairman? Or perhaps I needed to see a specialist? Carpenter? Joiner? Woodworker?

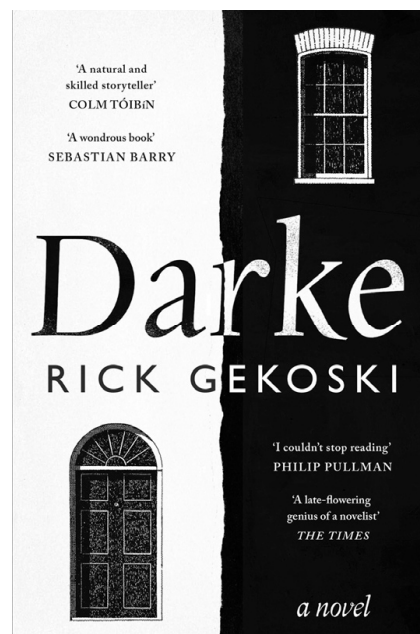
5 I looked at the keyboard intently, as if the letters could Ouija themselves up, and reveal the answer.

Handyman? I typed it into Google and added my postcode, hope congealing in my
10 heart. Most builders, handy or otherwise, are incompetent, indolent and venal.

I will not pay unless the job is done perfectly, on time and within estimate. I do not provide endless cups of PG Tips with
15 three sugars, ta, nor do I engage in talk, small or large. Preferably no visits to my WC, though a builder who does not pee is rare.

Tea makes pee. But if that is necessary, only in the downstairs cloakroom. Afterwards there will be piss under the loo.

20 I also wanted one who is taciturn. I loathe the inane chatter of workmen hoping to ingratiate themselves while simultaneously padding their bills. A handyman who cannot talk? Bliss. Somebody should set up a company that supplies them. Tear out their tongues or sew up their lips, that'd do it.

25 I added taciturn to my search options, but unsurprisingly nothing
turned up, though one chap described himself as 'tactile' which gave me
the creeps. I tried various alternatives: Quiet? Nothing. Unobtrusive?
Chance would be a fine thing. I eventually opted for Thoughtful, which
30 offers a variety of distinctly odd jobs, the other with a few
recommendations affixed to his entry, which lauded reliable service.

Mr Cooper, he is called, but I did not ring him, as that would provide
evidence that I can hear, whereas I intended to feign almost total
deafness. I emailed him, enquiring if he might be available next week. He
35 responded immediately, which is a bad sign: shouldn't he be out handy-
manning his way around town?

Yes, he replied, he was free next Wednesday and Thursday. What can
he do for me?

My requirements for Mr Cooper concern the entry to my house, which
40 has a handsome Georgian door, which will need to be removed and
'amended' – I believe this might be the right term – in five ways:

- (1) Remove the brass letter box, then fill in the resultant hole, prep and
paint in Farrow and Ball Pitch Black gloss. (There are a variety of blacks,
some of them greatly preferable to others, and black is one of the few
45 colours (or absence of colours) in which doors should properly be painted.
One of our neighbours, a recently arrived Indian family, decorated theirs
in a Hindu orange so offensive, so out of keeping with the tone of the rest
of the street that a petition was discreetly and anonymously raised by
'Your Neighbours' (guilty as charged) asking him and his wife to
50 reconsider. They did, and repainted it bright turquoise.)
- (2) Install a doorbell that rings once only, no matter how many times you
press it, and which issues a melodious, inoffensive tone which can be
heard clearly inside the house, but not outside the door.
- (3) Install a Dia16mm-x-200-Degree-Brass-Door-Viewer-Peephole-with-
55 Cover-and-Glass-Lens, which I will provide.
- (4) Install a new keyhole and change lock.
- (5) Remove the brass door-knocker, and make good.

The jobs I have outlined will take a day and a half, according to
Mr Cooper, 'unless something goes wrong', plus an extra visit to put on
60 a second coat of gloss. Mr Cooper's hourly charge is £35, plus materials,
which, when I compare it to others offering similar services (though
without the extra thoughtfulness), is pretty much standard.

Z.o.z.

- 1p 35 What qualities does the main character look for most in a builder, judging from lines 1 to 31?
- A amiability and neatness
 - B dependability and inconspicuousness
 - C flexibility and resourcefulness
 - D respectability and loyalty
- 3p 36 Geef aan of de volgende beweringen over de hoofdpersoon overeenkomen met de inhoud van de tekst. Noteer 'wel' of 'niet' achter elk nummer op het antwoordblad.
- 1 He dislikes having to do a computer search because he is insecure about his digital competence.
 - 2 He is a germaphobe who feels the need to obsessively clean everything touched by visitors.
 - 3 He seems to want to limit contact with the outside world.
 - 4 He finds the fact that Mr Cooper replied to his email straightaway disconcerting.
 - 5 He has been chosen by his neighbours to act as a mediator in case of conflicts.
 - 6 He thinks that Mr Cooper will fail to finish the task in the time-slot that they have agreed upon.
- 1p 37 In welke zin heeft de hoofdpersoon **voor het eerst** duidelijk gemaakt hoe hij over 'others offering similar services' (regel 61) denkt? Citeer de eerste twee woorden van deze zin.

Woordkennis bij tekst 10

In de woordenlijsten is onderscheid gemaakt tussen belangrijke woorden waarvan het nuttig is ze te kennen, en minder belangrijke woorden. De laatste zijn gecursiveerd.

Oefening

Bedek de linkerkolom. Zoek in de tekst de vertalingen van de woorden in de rechterkolom.

1	odd-job man	klusjesman
3	joiner	meubelmaker, houtbewerker
6	to ouija up	op bovennatuurlijke wijze verschijnen (een ouijabord is een middel om met geesten te communiceren)
9	to congeal	samenklonteren, vaste vorm aannemen
11	indolent	traag, lui
	venal	corrupt

14	<i>PG Tips</i>	<i>bepaald merk exclusieve thee</i>
15	ta	(nee) dankjewel
18	cloakroom	halletje
20	taciturn	zwijgzaam
	to loathe	haten, verfoeien
	inane	stompzinnig, onbenullig
21	to ingratiate oneself	zich geliefd maken
	<i>to pad</i>	<i>opkloppen, hoger maken</i>
22	bliss	zaligheid, verrukking
26	tactile	voelbaar, aanraakbaar
27	unobtrusive	niet opdringerig, onopvallend; discreet
29	<i>string vest</i>	<i>hemd met gaatjes</i>
30	odd jobs	klussen
31	to affix to	toevoegen aan
	to laud	aanprijzen, loven
33	to feign	voorwenden, veinzen
41	to amend	verbeteren
43	<i>gloss</i>	<i>glansverf</i>
47	out of keeping with	niet passend bij, vloekend met

Tekst 11

Searching for answers

SIR – The fact that 'competition is only a click away' is the case in many businesses. People can switch seamlessly from Coke to Pepsi (competition is one wrist-twist away), from Nike to Reebok (competition is one step away) or from Delta to American (competition is, really, one click
5 away). What matters is that, when it comes to Google, consumers actually do not make that click.

By Adrien Giraud

The Economist, 2014

- 1p 38 What is the point made by Adrien Giraud in this letter?
- A Google's financial resources are unlimited.
 - B Google's marketing strategy might backfire.
 - C Internet users do not try out alternatives for Google.
 - D The search engine market is being manipulated by Google.

Tekst 9 The future of diversity ☆☆

- 28 Andray Domise maakt met deze opmerking duidelijk dat zijn vriend – een ‘personal trainer’, succesvol op Instagram en besproken in magazines – in principe *perfect beantwoordt aan het profiel van de vaste klant van hipsteruitgaansgelegenheden*. Zijn bejegening als bezorger (r. 6: ‘delivery man’) vond immers plaats in zo’n gelegenheid (r. 2: ‘juice bar’) en móest dus wel met zijn huidskleur te maken hebben.
- ⊖ De functie van het maken van de geciteerde opmerking is niet dat Andray Domise hiermee duidelijk wil maken dat zijn vriend (B) *eerder het onderwerp van negatieve aandacht was geweest*, (C) *moeite had om volgers voor zijn account te vinden*, of (D) *sportkleding draagt om zijn professionaliteit te benadrukken*. ☆☆
- 29 C De passage ‘We have ... as well.’ (r. 15-17) maakt duidelijk dat de ‘collective ‘dialogue on race’ (r. 15) zonder problemen binnen groeperingen van kleur gevoerd kan worden. ‘But ... folks.’ (r. 17) laat zien dat het geheel anders ligt wanneer er witte mensen bij betrokken zijn. Dan *krijgt het onderwerp* – die interraciaale dialoog dus – *een nieuwe inhoud*.
- ⊖ Er is geen aanleiding te verwachten dat de betrokkenheid van witte mensen bij de ‘dialogue on race’ (r. 15) ervoor zou zorgen dat (A) *het debat helderheid mist*, (B) *de discussie doodloopt* – alinea 3 laat zien dat de discussie heel onprettig wordt, of dat (D) *de reguliere media er bovenop duiken*. ☆☆
- 30 C Andray Domise laat zien dat het gedrag van het overheidsperoneel (een groep politieagenten) *hypocriet* is. De strekking van ‘employees who ... institutional racism’ (r. 28-33) is dat ze vrijwel collectief hun mond hielden toen een collega iemand van kleur ernstig mishandelde, terwijl ze wél als groep de geloofwaardigheid van Marci probeerden te ondermijnen toen zij uit eigen ervaring ‘institutional racism’ (r. 33) aan de orde stelde.
- ⊖ Het gedrag van de politiemensen wordt niet gepresenteerd als (A) *gewetensvol*, (B) *discreet*, (D) *irrationeel* of (E) *opvliegend*. ☆☆
- 31 C In alinea 4 wordt over Maxime Bernier duidelijk dat hij een tegenstander is van een beleid van positieve discriminatie. Hij is tegen de financiële steun aan ‘programs for Black youth’ (r. 37), omdat dit niet past in zijn opvatting van een ‘colour-blind society’ (r. 39). [‘Colour blind’ duidt op een houding dat ras en huidskleur geen rol spelen, terwijl mensen van kleur dat in het dagelijkse leven anders ondervinden. Om racisme te herkennen en aan te pakken moeten we ons ‘onze’ kleurenblindheid bewust worden en juist wel kijken naar kleur en afkomst (zie: kis.nl, Kennisplatform inclusief samenleven, kleurenblindheid).]
- ⊖ Uit niets wordt duidelijk dat Maxime Bernier (A) *meent dat onderwijs racistische tendensen kan uitbannen*, (B) *een activist is die bijeenkomsten tegen de regering organiseert*, (D) *ervan overtuigd is dat politiegeweld niet bestaat*, of (E) *van mening is dat de maatschappij lijdt onder systematisch racisme*. ☆☆
- 32 *Maximumscore 1 punt*
- ‘In our’ (r. 11).

Toelichting: Het gaat hier over het verschijnsel dat ‘racismeklokkenluiders’ vaak gestraft worden voor het melden van het racisme dat ze persoonlijk ervaren. Dit blijkt uit de backlash’ (= tegenreactie – r. 12) die zij ondervinden, en uit ‘Wading ... harm us.’ (r. 13). ☆☆☆

33 *Maximumscore 2 punten*

De vraag is wat voorbeelden zijn van een ‘original infraction’ (r. 50-51), ofwel een inbreuk op de rassengelijkheid.

- 1) Niet. De *eis dat het winkelmanagement zich verontschuldigt*, volgde op een eerdere inbreuk op de rassengelijkheid. Het is niet zélf een inbreuk.
- 2) Niet. *Het publiekelijk delen van onze eigen ervaringen* is slechts het verslag doen van mogelijke inbreuken, geen inbreuk op rassengelijkheid zelf.
- 3) Wel. Dit is een geval van ‘driving while black’ (r. 23): mensen van kleur *worden herhaaldelijk door de politie aangehouden*. Een oorspronkelijke inbreuk.
- 4) Niet. *Het laten rondgaan van een artikel dat de onverdraagzaamheid van Berniers ‘colour-blind’-uitspraak duidelijk maakt*, is een reactie op een ‘original infraction’, geen incident zelf.

Punten: Bij vier goed 2 punten; bij drie goed 1 punt; bij twee of minder goed 0 punten. ☆☆☆

- 34 D** Een structuurwoord signaleert het logisch verband tussen wat voorafgaat en wat volgt. In dit geval: er zal niets veranderen *totdat* witte mensen zich hun vooroordelen pijnlijk bewust worden. Op dit moment zijn er nog te veel witte mensen die ‘aren’t ready or willing to participate’ (r. 62) op dit gebied.

☹ Het is onlogisch om hier te kiezen voor (A) *zodra*, (B) *aangezien* of (C) *althoewel*. ☆

Tekst 10 ☆☆☆

- 35 B** De hoofdpersoon zoekt een klusjesman met als belangrijkste kwaliteiten *betrouwbaarheid* (r. 12-13: ‘job is done perfectly, on time, and within estimate’; r. 31: ‘reliable service’) en *onopvallendheid* (r. 20 en r. 25: ‘taciturn’; r. 27: ‘Quiet ... Unobtrusive?’).

☹ Er is geen aanwijzing dat de hoofdpersoon een klusser zoekt met als belangrijkste kwaliteiten (A) *vriendelijkheid en netheid*, (C) *flexibiliteit en vindingrijkheid*, of (D) *respectabiliteit en trouw*. ☆☆☆

36 *Maximumscore 3 punten*

- 1) Niet. Uit niets blijkt dat *de hoofdpersoon een hekel heeft aan het zoeken op de computer, omdat hij niet zeker is van zijn digitale vaardigheid*. Hij vindt het enkel lastig zoektermen te vinden voor wat hij zoekt.
- 2) Niet. *De hoofdpersoon lijdt niet aan een ziektekiemenfobie die hem obsessief alles doet schoonmaken dat door bezoekers werd aangeraakt*. Wat wel zo is: hij accepteert met tegenzin dat een klusjesman van zijn wc gebruik zal moeten maken.
- 3) Wel. *Het lijkt dat de hoofdpersoon het contact met de buitenwereld wil beperken*. Zie ‘nor do I engage in talk, small or large’ (r. 15-16), ‘A handyman who cannot talk? Bliss.’ (r. 22) en ‘I intended to feign almost total deafness.’ (r. 33-34). Het blijkt nog meer uit het weghalen van de brievenbus (r. 42) en van de deurklopper (r. 57), en uit het installeren van een stille voordeurbel (r. 51-53) en van een kijkgaatje in de voordeur (r. 54-55).

- 4) Wel. *Het feit dat Mr. Cooper onmiddellijk zijn email beantwoordt, vind hij verontrustend: 'a bad sign: shouldn't ... around town?' (r. 35-36).*
- 5) Niet. Uit niets blijkt dat *hij door zijn burens werd verkozen tot bemiddelaar bij conflicten*. De lezer weet alleen dat hij als ondertekenaar bij een petitie betrokken was (r. 49: 'guilty as charged').
- 6) Niet. Dat *hij betwijfelt of Mr. Cooper de klus kan klaren binnen de afgesproken tijd*, wordt nergens gezegd. Er staat alleen dat Mr. Cooper zelf een slag om de arm houdt voor het geval er wat mis gaat (r. 59).

Punten: Bij zes goed 3 punten; bij vijf goed 2 punten; bij vier goed 1 punt; bij drie of minder goed 0 punten. ☆

37 *Maximumscore 1 punt*

- 'Most builders' (r. 10).

Toelichting: Hier wordt duidelijk dat hij het merendeel van de professionele klussers 'incompetent, lui en corrupt' vindt. ☆☆

Tekst 11 Searching for answers ☆

38 C Adrien Giraud maakt duidelijk dat *internetgebruikers geen alternatieven voor Google uitproberen*: 'What matters ... that click.' Waarbij die 'klik' staat voor het doorklikken naar een concurrent van Google, dus naar een andere zoekmachine.

- ☹ Het is er Adrien Giraud niet om te doen duidelijk te maken dat (A) *de financiële reserves van Google beperkt zijn*, (B) *de marketingstrategie van Google wel eens een averechtse uitwerking kan hebben*, of dat (D) *Google de markt van zoekmachines manipuleert*. ☆

Eindcijfer

In de scoresleutel achter in dit boek kun je aflezen welk cijfer je hebt behaald bij een bepaald aantal punten.

Scoresleutels (vervolg)

punten	2022	2022	2023	2023	punten	2022	2022	2023	2023
	I	II	I	II		I	II	I	II
50	-	-	-	-	27	5,4	5,5	5,7	5,4
49	10	-	-	-	26	5,2	5,3	5,5	5,2
48	9,6	-	-	10	25	5	5,1	5,3	5
47	9,3	-	-	9,6	24	4,8	4,9	5,1	4,8
46	8,9	10	-	9,3	23	4,6	4,7	4,9	4,6
45	8,7	9,6	10	8,9	22	4,4	4,5	4,7	4,4
44	8,5	9,2	9,6	8,6	21	4,3	4,3	4,5	4,2
43	8,3	8,8	9,2	8,4	20	4,1	4,1	4,3	4,1
42	8,1	8,4	8,8	8,2	19	3,9	3,9	4,1	3,9
41	7,9	8,2	8,5	8	18	3,7	3,7	3,9	3,7
40	7,7	8	8,3	7,8	17	3,5	3,5	3,7	3,5
39	7,6	7,8	8,1	7,6	16	3,3	3,3	3,5	3,3
38	7,4	7,6	7,9	7,4	15	3,2	3,1	3,3	3,1
37	7,2	7,4	7,7	7,2	14	3	2,9	3,1	2,9
36	7	7,2	7,5	7,1	13	2,8	2,7	2,9	2,7
35	6,8	7	7,3	6,9	12	2,6	2,5	2,7	2,6
34	6,6	6,9	7,1	6,7	11	2,4	2,4	2,5	2,4
33	6,5	6,7	6,9	6,5	10	2,2	2,2	2,3	2,2
32	6,3	6,5	6,7	6,3	9	2,1	2	2,1	2
31	6,1	6,3	6,5	6,1	8	1,9	1,8	1,9	1,8
30	5,9	6,1	6,3	5,9	7	1,7	1,7	1,7	1,7
29	5,7	5,9	6,1	5,7	6	1,6	1,6	1,6	1,6
28	5,5	5,7	5,9	5,6	5	1,5	1,5	1,5	1,5

Toelichting

Voor elke goed beantwoorde meerkeuzevraag(-invul)vraag krijg je 1 punt, en voor elke open vraag maximaal het bij de vraag vermelde aantal. Afhankelijk van het examen kun je ten hoogste 45-49 punten behalen. Om je cijfer te bepalen zoek je je score op in de kolom 'punten'. Het cijfer lees je vervolgens af in de kolom van het betreffende examen.